

Verzorging

De huid

- Grootste orgaan van het lichaam
- Functies van de huid
 - bescherming tegen indringers (ziektekiemen)
 - binnenhouden van vocht (verlies belangrijke eiwitten)
 - handhaving lichaamstemperatuur
 - bloedvaten
 - beharing (dikte, luchtisolatie)
 - zweten
 - isolatie door onderhuids bindweefsel

KK1 De huid

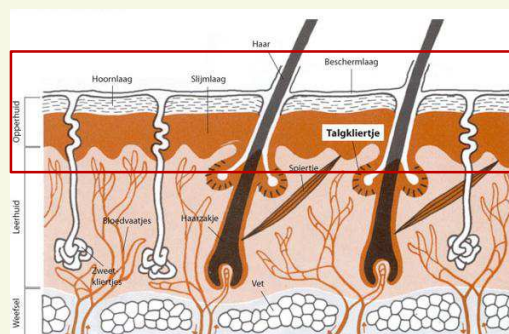
▪ Functies van de huid (vervolg)

- opvangen van geweld van buitenaf
 - huid soepel en elastisch
 - onderhuids bindweefsel (vallen, slaan)
- waarnemen prikkels (zenuwen)
 - pijn, temperatuur, druk
- vorming vitamine D ?
- opslag van vetvoorraden
 - onderhuids bindweefsel

KK1 De huid

▪ Lagen

- Opperhuid
 - hoornlaag (eelt)
 - kiemlaag met pigmentcellen
 - onderzijde basaalmembraam
 - haren en nagels groeien vanuit de opperhuid

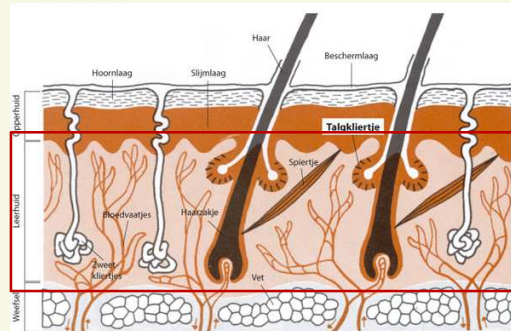

KK1 De huid

■ Lagen

• Lederhuid

- via papillen contact met opperhuid (vingerafdruk)
- tastzintuigen
- zweetklieren

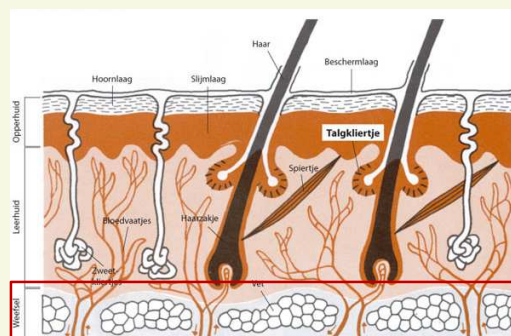

KK1 De huid

■ Lagen

• Onderhuids bindweefsel

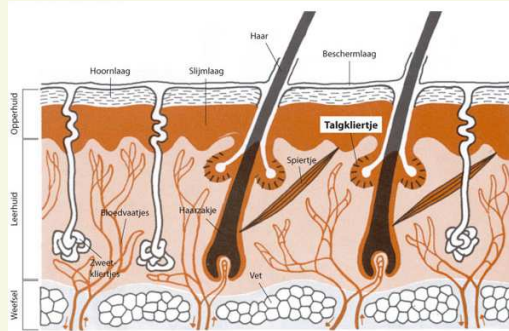
- opslag van vet
- rijk doorbloedt
- bescherming tegen kou
- bescherming tegen stoten

KK1 De haren

■ Haarschacht

- instulping van opperhuid in lederhuid
- onderin haarkiem of haarfollikel

■ Talgklieren

- Houden huid en haar soepel en waterafstotend

■ Spiertjes

KK1 De haren

■ Verdeling

- Haar – gedeelte dat zichtbaar is
- Haarwortel – in de huid, niet zichtbaar

■ Sinusharen (snorhaar)

- aan snuit
- lang, hard, veel zenuwcellen

KK1 De haren

KK1 De haren

- Opgebouwd uit Keratine (eiwit)
- In de haar pigmentkorrels (*melanine korrels*)
 - *Twee types:*
 - Rood / blond
 - Zwart / bruin
 - *Bij ontbreken witte kleur*
 - Albino's kunnen genetisch geen pigment aanmaken
 - *Bij ouderdom minder pigment aangemaakt*
 - Lucht in haar
 - Grijs haar

KK1 De haren

- Haar is een afscheidingsproduct
 - dood materiaal
- Haar groeit vanuit groeipunt in haarkiem
 - recht haar
 - punt centraal in haarkiem
 - haarkiem rond
 - krullend haar
 - punt aan zijkant haarkiem
 - haarkiem afgeplat (ovaal bij golvend haar)
- Grootte haarkiem bepaalt dikte van haar

KK1 De vacht

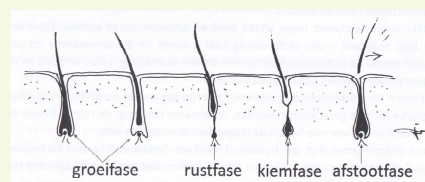
- In vacht bevindt zich haar van verschillende lengte en dikte
- Dekhaar
 - aan buitenzijde
 - stevig, wat langer
- Onderwol
 - zachter. doffer van kleur
 - isolerend

KK1 Functies van de vacht

- Bescherming
 - vangt klappen en stoten op (vnl. dekhaar)
 - weersinvloeden
 - talg maakt waterafstotend
 - wind en regen door dakpansgewijze ligging haren
 - isolatie, zowel tegen kou als tegen warmte
 - communicatie middel
 - haren overeind zetten
- Camouflage
- Waarneming (gevoel)

KK1 Groei van de haar

- Bij voldoende lengte vormt haarwortel (toekomstig) breekpunt
 - haarlengte genetisch bepaald
- Bij rui (verharing) breekt haar af en wordt naar buiten geduwd door nieuwe haar

KK1 Rui

- In natuur 2 maal per jaar
 - wintervacht en zomervacht
- Hond gedomesticeerd
 - Blokverharing
 - rui in gehaal gedurende korte tijd
 - Band- of golfverharing
 - verharing in delen (bv. rug, flanken, rest)
 - Mozaïekverharing
 - doorlopende verharing

KK1 Rui

- Bij honden met dubbele vacht:
 - Meestal eerst bovenvacht
 - Enkele weken later onderwol
- Ruwhaar valt niet uit zichzelf uit
 - plukken
- Krulvachten
 - “doorgroei” vacht

KK1 Vachtsoorten

■ Vachttypen

• dubbele vacht

- gesloten vacht, dekhaar wat langer dan ondervacht (Duitse herder, Rottweiler)
- open vacht, dekhaar veel langer dan ondervacht (Barsoi, Sint Bernhard)
- overgroeïende ondervacht, betrekkelijk kort dekhaar (Afghaan)

• enkele vacht

- alleen dekhaar of alleen ondervacht
- sterk ontwikkelde ondervacht (Poedel, Kerry Blue)
- onder en bovenvacht niet te onderscheiden (Yorkshire)

KK1 Vachtsoorten

gladhaar of korthaar

Type vacht

Gladhaar of korthaar

- Met ondervacht soms **kort** genoemd
- Zonder ondervacht soms **glad** genoemd

Voorbeeld

- Foxterriër glad, Greyhound
- Dobermann, Dalmatische hond, AmStaff, Bull terriër

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

Kort stokhaar

- Dubbel Dekharen 3-4 cm. Weinig onderwol

Voorbeeld

- Duitse brak, Harriers, Franse jachthonden

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

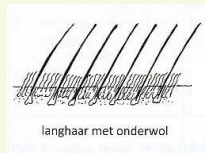
Lang stokhaar

- Dubbel Dekharen 5-10 cm. Veel onderwol

Voorbeeld

- Duitse Herder

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

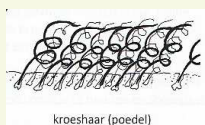
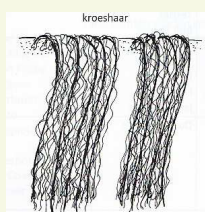
Lang haar

- Met veel onderwol
- Met veel onderwol en uitstaand
- Met onderwol
- Zonder onderwol

Voorbeeld

- St. Bernhard langhaar, Newfoundlander, Briard, Collie
- Heidewachtel
- Chow-chow, Keeshonden, Malamute
- Ierse Setter, Softcoat

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

Lang haar

- Zonder onderwol & fijn, zijdeachtig dekhaar (zijdehaar)
- Weinig dekhaar (ondervacht is lang geworden)
- Weinig dekhaar (gegolfd = **Golfhaar**)
- Weinig dekhaar, veel onderwol (spiraalvormig gedraaid = **Kroeshaar** en **Krulhaar**)

Voorbeeld

- Yorkshire terriër, Maltezer, Silky terriër
- Afghaanse windhond
- Barsoi
- Poedel, Kerry Blue terrier, Bichon Frisé, Portugese waterhond, Lagotto Romagnolo, Bobtail

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

Voorbeeld

Vilthaar

- Onderwol met weinig dekharen die verviltten
- Pulli, Komondor. Bergamasco

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

Voorbeeld

Ruwhaar

- Normale ondervacht
Harde (ruwe) dekharen, verschillend ingeplant en niet allemaal recht
- Normale ondervacht
Lange harde en rechte dekharen
- Border, Welsh, Airdale terriër
Dashonden ruwhaar
Basset Griffon Vendeen
- Parson Russel en Jack Russel terriër

Stekelhaar

- Ruw haar wat recht is
- Duitse Staande hond

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

Voorbeeld

Draadhaar & Stekelhaar

- Zeer hard dekhaar
Onderwol (kort)
- Duitse Staand hond draadhaar en stekelhaar, Foxterriër draadhaar, Griffon Korthals, Cesky Fousek

KK1 Vachtsoorten

Type vacht

Voorbeeld

Haarloos

- Geen of weinig haar zonder onderwol
- Naakthonden

KK1 De vachtverzorging

- **Wassen**
 - niet te vaak, speciale shampoo
 - sommige (show) honden vaker
- **Borstelen & kammen**
 - afhankelijk van vacht, alleen verwijderen oude haren en vuil
 - Eerst borstelen, dan kammen
- **Trimmen**
 - plukken (stripping) - kunstmatige verharing, vooral ruwharige honden
 - opmaken (trimming) - verfraaien van het uiterlijk

KK1 De vachtverzorging

- **Scheren of knippen**
 - bv. Poedel, Bedlington terriër
 - gebruik hondentondeuse

KK1 Verzorging - Oren

- Indicatie problemen
 - Krabben, kop schudden, kop scheef houden
- Oorzaken
 - Oorsmeer
 - Kleur en reuk afscheiding in de gaten houden
 - Oormijt - korrelig, donker, Bacterie – grijs/zwart, stinkend
 - Jeuk
 - Irritatie door haren
 - Bloedingen (bloemkooloor)
 - Onderhuidse bloeding, zwelling. Na tijdje verschrompeling van het oor (bloemkooloor)

KK1 Verzorging - Ogen

- Indicatie problemen
 - Veel knipperen, poot wrijven, traanstrepen
- Oorzaken
 - Irritatie (*Entropion, Distichiasis*)
 - Ontsteking
 - Bindvliesontsteking – rood rond de ogen
 - Hoornvliesontsteking – kan blindheid veroorzaken
 - Traanbuisjes
 - Ontbrekend of verstopt.
Zelf vocht opbrengen, doorspuiten

KK1 Verzorging - Gebit

- **Indicatie problemen**
 - Vaak kwijlen, wrijven met poot, slechte adem
- **Oorzaken**
 - **Etensresten** (bijv. in plooien van lippen)
 - Regelmatig reinigen en droog houden met talkpoeder
 - **Tandsteen**
 - Verwijderen door kluiven of handmatig
 - **Wisselen**
 - Regelmatig controleren, eventueel helpen
 - **Loszittende elementen**
 - Vaak bij oudere honden, ontstekingen

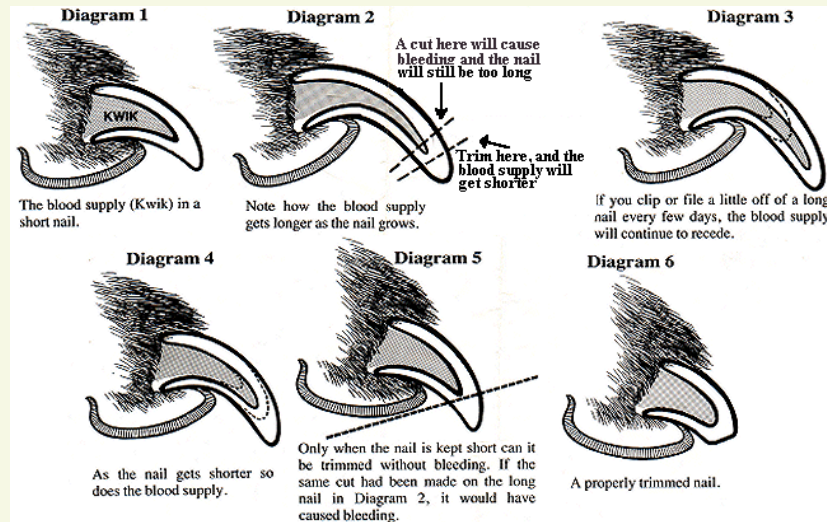
KK1 Verzorging - Nagels

- Nagels groeien voortdurend
- Slijten af door lopen
- Vaak niet voldoende, dan knippen
 - In nagel weefsel van laatste teenkootje ("het leven"), zeer gevoelig en goed doorbloed
 - Zo knippen dat nagel in normale stand de grond net niet raakt
 - Soms meerdere knipbeurten om dit te bereiken

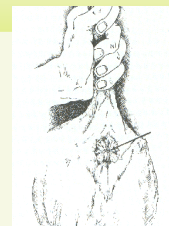

Verzorging - Nagels

Verzorging - Anaalklieren

- Eigenlijk anaalzakklieren
 - Anaalzakklieren produceren slijm voor makkelijker ontlasten en geurstoffen
 - Anaalzakjes bevatten stinkende stof, worden gelegegd (bij angst) om belagers af te schrikken
- Kunnen gaan verstoppfen en ontsteken
 - "Sleetje rijden", bijten naast staart
 - Leegdrukken, zelf of door dierenarts

KK1 Verzorging

- **Voorhuidontsteking**
 - Vooral bij jonge honden
 - Is recidief
 - Castratie helpt vaak

- **Vaginale afscheiding**
 - Tijdens loopsheid normaal
 - Daarbuiten altijd naar laten bekijken
 - Kan duiden op baarmoederontsteking

KK1 Verzorging - Algemeen

- **Hond regelmatig afvoelen en bekijken**
 - Teken
 - Vlooiën
 - Huidproblemen
 - Bultjes
 - Wondjes
 - Voetzolen

Einde

Verzorging

